

**Patrimoni Artístic: Vies d'Estudi i Tècniques
d'Anàlisi**

Codi: 43006
Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313768 Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic	OB	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Montserrat Claveria Nadal

Correu electrònic: Montserrat.Claveria@uab.cat

Altres indicacions sobre les llengües

Els treballs d'aquest mòdul es poden presentar en català, castellà, italià, francès i anglès. A classe es parlarà en català i castellà.

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Montserrat Claveria Nadal

Rafael Cornudella Carré

Eduardo Carrero Santamaria

Ricard Bru Turull

Prerequisits

Cap.

Objectius

El programa del Mòdul 1 té un caràcter investigador i constitueix el primer pilar del curs pel que fa a la iniciació a la recerca. El mòdul s'articula a l'entorn de 3 seminaris centrats en un tema d'estudi. L'objectiu dels seminaris consisteix a acostar l'estudiant al procés de "fabricació" de la recerca en matèria artística; s'examinen les seves fases, metodologies, fonts i tècniques, així com la diversitat de punts de vista que entren en joc o cal tenir en compte en un procés d'investigació.

Competències

- Avaluar d'una manera realista i honesta el grau de rigor del treball propi.
- Conèixer i comprendre els sistemes d'anàlisi propis i aliens de la investigació del patrimoni artístic, la teoria i la història de l'art.
- Definir, projectar, planificar i elaborar un treball d'investigació de l'àmbit de la història de l'art i del patrimoni artístic, crític, amb aportacions originals i seguint els paràmetres científics actuals.
- Discriminar entre investigació rellevant i divulgació cultural.

- Organitzar el temps i els recursos propis en el desenvolupament de projectes d'investigació: establir objectius, temporització i compromisos d'actuació.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, encara que sigui incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Reconstruir i analitzar críticament les posicions dels principals investigadors actuals del patrimoni artístic, utilitzant les categories i el lèxic que els caracteritzen.
- Sintetitzar i integrar de manera sistemàtica els principals elements d'informació significativa per a l'activitat investigadora i professional.
- Tenir i comprendre coneixements que els aportin una base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament i l'aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar d'una manera realista i honesta el grau de rigor del treball propi.
2. Conèixer disciplines, així com mètodes i tècniques d'anàlisi per a la interpretació del patrimoni artístic, com ara la paleografia, l'epigrafia, l'arqueometria i les diferents anàlisis usades pel restaurador.
3. Conèixer els tipus d'argumentació i les maneres de presentar els resultats d'altres investigadors de manera que siguin útils per a l'enfocament i desenvolupament de la investigació pròpia.
4. Discriminar entre investigació rellevant i divulgació cultural.
5. Distingir mètodes d'anàlisi practicats per l'historiador de l'art per a l'estudi i la interpretació del patrimoni artístic, com ara el formal, l'estilístic, l'iconogràfic i el comparatiu.
6. Dur a terme un projecte de treball d'investigació de manera ben argumentada i planificada.
7. Identificar les principals metodologies pròpies i alienes necessàries per desenvolupar un treball d'investigació.
8. Interpretar les obres d'art d'una manera integral.
9. Organitzar el temps i els recursos propis en el desenvolupament de projectes d'investigació: establir objectius, temporització i compromisos d'actuació.
10. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, encara que sigui incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
11. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
12. Sintetitzar i integrar de manera sistemàtica els principals elements d'informació significativa per a l'activitat investigadora i professional.
13. Tenir i comprendre coneixements que els aportin una base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament i l'aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

Continguts

Seminari 1 : ***Japonisme. La fascinació per l'art japonès a la Catalunya dels segles XIX i XX.*** Professor: Ricard Bru (UAB)

Seminari 2. ***Arquitectura monàstica. Catalogació i gestió patrimonial de l'espai.*** Professor: Eduardo Carrero (UAB)

Seminari 3. ***El monestir de Pedralbes i el seu patrimoni artístic moble: recerca, museografia i difusió a l'entorn d'un conjunt patrimonial singular.*** Professor: Rafael Cornudella (UAB)

Activitat complementària (1): 8ª Jornada Mercat de l'art, col·leccionisme i Museus, Palau de Maricel (Saló d'Or), Sitges, 18 d'octubre de 2019. Coordinació científica: Bonaventura Bassegoda (UAB) i Ignasi Domènech (Museus de Sitges)

Activitat complementària (2): Visita al Museu Episcopal de Vic (MEV). Marc sureda (MEV), Judit Verdaguer (MEV), Rafael cornudella (UAB)

Sessions de seguiment del projecte del treball de fi de Màster. Professora : Montserrat Claveria.

Metodologia

Classes expositives, conferències i visites a conjunts artístics. Es valorarà la participació dels estudiants a classe.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Conferències i visites a conjunts artístics.	16	0,64	3, 8, 10, 11, 13

Avaluació

Assistència i participació activa als seminaris: 30 %

Tutories seguiment del projecte de Treball fi de Màster: 20%

Presentació escrita del primer Guió del projecte del Treball de fi de màster elaborat amb la supervisió del tutor del treball: 50 %.

El projecte ha de contenir:

1. Una presentació dels objectius, les raons de la tria del tema i les preguntes que us formuleu d'entrada.
2. Un primer guió del treball, és a dir, un primer esquema raonat del treball, un primer esbós on constin els aspectes que voleu tractar en el vostre treball. Per elaborar aquest primer guió comptareu amb l'assessorament dels vostres tutors. Naturalment, a mida que avanceu en la recerca, podeu modificar determinats aspectes del guió inicial.
3. Un primer recull de les fonts que esteu consultant o heu de consultar per realitzar el treball. En funció de la temàtica del vostre treball, aquestes fonts poden ser de moltes menes: bibliogràfiques, arxivístiques, videogràfiques, fotogràfiques, entrevistes a persones, etc-.
4. Finalment el projecte ha de comptar també amb una planificació, en la que exposeu com heu anat organitzant el treball des del principi i com penseu desenvolupar les diferents tasques que us queden per fer fins a la conclusió del treball. Recomanem que feu la planificació més detallada i precisa possible.

La data límit d'entrega del Projecte és el 7 de febrer de 2020. S'han de presentar dues còpies: una per la coordinadora del Mòdul 1, la professora Montserrat Claveria, via Campus Virtual, i la segona pel vostre tutor en el format que ell us indiqui.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa als seminaris	30 %	48	1,92	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Presentació escrita del projecte del treball de fi de	50	176	7,04	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

màster	%			
Tutories seguiment del projecte del treball de fi de Màster	20%	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

Seminari 1 : **Japonisme. La fascinació per l'art japonès a la Catalunya dels segles XIX i XX.** Professor: Ricard Bru (UAB)

Japonisme. Japanese Influence on French Art 1854-1910, The Cleveland Museum of Art, Cleveland, 1975

Le Japonisme, Reunion des musées nationaux, París, 1988

Lionel Lambourne. *Japonisme. Cultural Crossings between Japan and the West*, Phaidon Press, Londres, 2005

Ricard Bru, *Els orígens del Japonisme a Barcelona*, Institut d'Estudis Món Juïc, Barcelona, 2011

Japonisme. La fascinació per l'art japonès, Obra Social La Caixa, Barcelona, 2013

Seminari 2. **Arquitectura monàstica. Catalogació i gestió patrimonial de l'espai.** Professor: Eduardo Carrero (UAB)

ATIENZA, A., *Tiempos de conventos. Una historia social de las fundaciones en la España Moderna*, Madrid, Marcial Pons, 2008

BANGO, I. G., *El monasterio medieval*, Madrid, Anaya, 1990

BRAUNFELS, W., *Arquitectura monacal en Occidente*, Barcelona, Seix Barral, 1975

KRÜGER, K., *Ordenes religiosas y monasterios*, Madrid, H. F. Ullman, 2008

LABOA, J. M. (dir.), *Atlas histórico de los monasterios. El monacato oriental y occidental*, Madrid, San Pablo, 2004

Seminari 3. **El monestir de Pedralbes i el seu patrimoni artístic moble: recerca, museografia i difusió a l'entorn d'un conjunt patrimonial singular.** Professor: Rafael Cornudella (UAB)

Aixalà, Carme; Bernal, M. Carme; CVastellano, Aanna (eds.), *Dones silenciades. El llegat de sor Eulàlia Anzizu (1868-1916) al Monestir de Pedralbes*, Barcelona, 2018

Anzizu, Eulàlia, *Fulles històriques del Real Monestir de Santa María de Pedralbes*, Barcelona-Sarrià, 1897

Balash, Ester; Español, Francesca (eds.), *Elisenda de Montcada. Una reina lleidatana i la fundació del Reial Monestir de Pedralbes*, Lleida, 1997

Beseran i Ramon, Pere, "Un taller escultòric a la Barcelona del segon quart del segle XIV i una proposta per a Pere de Guines", *Lambard. Estudis d'art medieval (1991-1993)*, 1994, p. 215-245, 483-488

BeseraniRamon, Pere, "Noves observacions a l'entorn del sepulcre d'Elisenda de Montcada", a *I jornades de recerca històrica de les Corts. Ponències i comunicacions (Barcelona, 14 i 15 de març de 1997)*, Barcelona, 1998, p. 87-99

97, p. 39-57

Beseran i Ramon, Pere; Cubeles i Bonet, Albert; Julià i Capdevila, Josep M., "El convent de Santa Maria de Pedralbes", a Josep Bracons i Clapés, Pere Freixas i Camps (eds.), *L'art gòtic a Catalunya. Arquitectura, I. Catedrals, monestirs i altres edificis religiosos*, Barcelona, 2002, p. 193-200

Castellano i Tresserra, Anna, *Pedralbes a l'edat mitjana. Història d'un monestir femení*, Barcelona, 1998

Carbonell, Marià; Castellano, Anna; Cornudella, Rafael (eds.), *Pedralbes: Els tresors del monestir* (catàleg de l'exposició), Museu-Monestir de Pedralbes, Barcelona, 2005

Cornudella, Rafael, "*Sainte Claire d'Assise et Christ assis au Calvaire* du début du xvie siècle conservées au Monastère de Santa Maria de Pedralbes (Barcelone)", *RevueBelge d'Archéologie et Histoire de l'Art*, 83 (2014), p. 67-86

Cornudella, Rafael, "Les peintures italianíssimes de Pedralbes", *El Punt Avui*, suplement Cultura (divendres, 27 març 2015), p. 28-29

Cornudella, Rafael, "From Patinir's Workshop to the Monastery of Pedralbes. A Virgin and Child in a Landscape", *Locus Amoenus*, 16 (2018), p. 19-57

Español, Francesca, "Los *membra disjecta* de un coro gótico catalán en el Museo de Cleveland", a Mª Luisa Melero Moneo, Francesca Español Bertrán, Anna Orriols i Alsina, Daniel Rico Camps (eds.), *Imágenes y promotores en el arte medieval. Miscelánea en homenaje a Joaquín Yarza Luaces*, Bellaterra, 2001

Español, Francesca, *El Gòtic català*, Manresa, 2002

Martens, Didier, "Le triptyque de la Sainte Famille au travail de Pedralbes, une oeuvre flamande 'hispanisée'", *Oud Holland*, 119, n.1 (2006), p. 41-63

Senserrich i Espuñes, Rosa; Font i Pagès, Lúdia, "La planificació del treball al fresc en les pintures que decoren la cel·la de sant Miquel del monestir de Pedralbes", *Quaderns tècnics de l'MHCB*, 2 (2007), p. 24-43

Trens, Manuel, *Ferrer Bassa i les pintures de Pedralbes*, Barcelona, 1936

Yarza Luaces, Joaquín, "María de Navarra y la ilustración del Libro de Horas de la Biblioteca Nazionale Marziana", a S. Marcon, Mª J. Arnall, J. Yarza Luaces, J. M. García de la Mora, *Libro de Horas de la reina María de Navarra*, Barcelona, 1996, p. 93-256